

Riksrevisjonen

Hvordan velger Riksrevisjonen tema for sine revisjoner?

IIA-møte 13.06.2018

Eivind Fremstad og Morten Skogum

- Riksrevisjonen er Stortingets kontrollorgan
- Vi skal bidra til at
  - statens inntekter blir innbetalt som forutsatt
  - statlige midler og verdier blir brukt og forvaltet på en økonomisk forsvarlig måte og i samsvar med Stortingets vedtak og forutsetninger

Revisjonstyper som er en del av den felles planprosessen:

Forvaltningsrevisjon er systematiske undersøkelser av økonomi, produktivitet, måloppnåelse og virkninger ut fra Stortingets vedtak og forutsetninger.

Etterlevelsesrevisjon er kontroll av om forvaltningen etterlever kriteriene som legges til grunn for revisjonen, slik som lover, regler, retningslinjer og standarder.

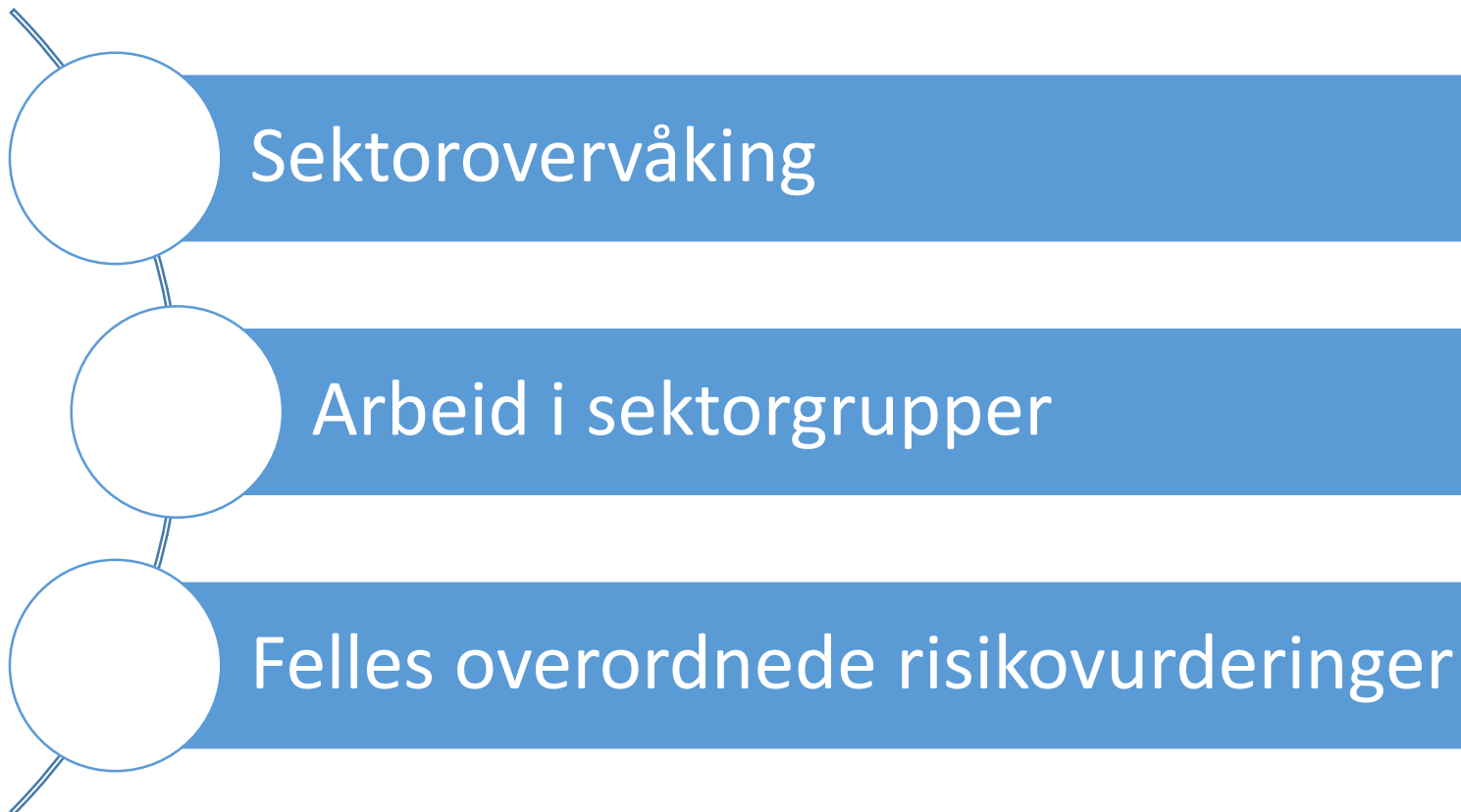

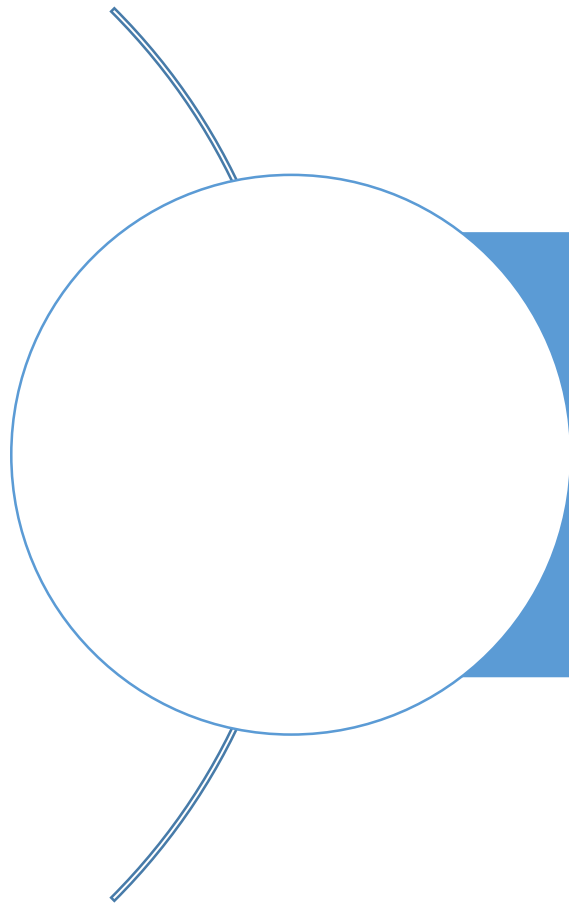
Selskapskontroll er kontroll av om statsråden ivaretar eieransvaret i statlig eide selskaper.

Regnskapsrevisjon er revisjon av statsregnskapet og alle regnskaper avlagt av statlige virksomheter.

Sektorovervåking:

- Tips og mediesaker
- Møter og seminarer
- Dokumentgjennomganger
- Dataanalyse

Arbeid i sektorgrupper:

- Foregår på tvers av revisjonstypene
- Årlige planer vedtas på seksjonsnivå
- Resulterer i konkrete risikoanalyser

Felles overordnede risikovurderinger:

- Føringer gis fra kollegiet
- Risikoanalyser spilles inn fra sektorgruppene
- SUV kvalitetssikrer risikoanalysene
- Kollegiet vedtar virksomhetsplanen

Riksrevisjonens undersøkelse av arkivering og åpenhet

Kvam avslører hva Hamsun sa til sin psykoanalytiker

A

Aftenposten

BARNEHAGESJEF

– De som mener digitale verktøy er skadelig for små barn, vet ikke hva de snakker om.

NYHETER • DEL 1 • SIDE 8-9

KULTUR • DEL 2 • SIDE 2-3

Onsdag 31. mai 2017

Uke 22 Nr. 151 • 158. årgang Løssalg kr 40 (Levert hjem)

RIKSREVISJONEN: Regjeringen holdt dokumentene om Norges forhold til Kina skjult

Riksrevisor Per-Kristian Foss slår fast at de skjulte arkivene i Utenriksdepartementet er i strid med loven. UD avviser kritikken. NYHETER • DEL 1 • SIDE 6-7

«Per-Kristian avslører bykratisk ukultur og råtten praksis»
Redaktør Harald S

LEDER Dagbladet
Grunnlagt 1869 av Høg

Det gjemmes og glemmes

Riksrevisjonen har slått ettertrykkelig fast at deler av den statlige forvaltningen bryter med retten som både pressen og innbyggerne har til informasjon og kontroll av forvaltningen. I en svært kritisk rapport som nå er fremlagt, går det fram at enkelte departementer styres av det riksrevisor Per-Kristian Foss kaller en redselskultur mot åpenhet. Ironisk nok er det Justisdepartementet som er verst. Det dreier seg om en systematisk departemental ukultur, om statlige lovbrudd som ikke får noen konsekvenser.

Offentlighetsloven er en bærebjelke i et demokrati. Den gir innbyggerne rett til å kikke forvaltningen i kortene. Og den skal gi kvalifisert informasjon til den offentlige samtalen. Arkivering skal også gi korrekt bakgrunn for framtidens tolkning av historiske begivenheter.

Rapporten fra Riksrevisjonen viser for eksempel at Utenriksdepartementet har holdt skjult relevante dokumenter og korrespondanse i forbindelse med den diplomatiske isfronten mellom Norge og Kina i åra 2010 til 2016. Ingen vil i ettertid kunne påstå at striden var en historisk bagatell, likevel inneholder verken det åpne eller graderte arkivet i UD relevante dokumenter daterert etter 2013 om det bilaterale forholdet. Riksrevisoren mener å se en tendens til uformell saksbehandling, bare for å unngå offentlighet. Overfor Aftenposten avviser UD at praksisen er i strid med loven.

Arbeid dokumenter blir arkivert er ikke ensbetydende med at de blir offentlig tilgjengelige. Det finnes unntak i loven for innsyn i saker som berører Norges utenrikspolitiske interesser. Men arkivering sikrer sporbarheten i sentrale saker. Riksrevisoren mener at Kina-saken i ettertid kan komme til å opptre som en ikke-hendelse.

Heller ikke Dalai Lamas Norges-besøk i 2014 er tilstrekkelig nedfelt i UDs arkiver. Der finnes deringen notater eller andre spor av saksbehandling som leder fram til beslutningen om ikke å møte Tibets åndelige leder. Også her må vi gjette at det var forholdet til Kina som på usedvanlig pinlig vis bidro til at verken kongehuset, regjeringen eller stortingspresidenten så seg i stand til å mota en fredsprismottaker med vanlig etiketter. På UD's digitale fellesområder framgår det at de produserte interne dokumenter om Dalai Lama-besøket og hvordan det skulle håndteres, men disse ble aldri registrert i saks- og arkivsystemet og er derfor ikke synlige på offentlig journal. Det betyr at en kontroversiell sak som denne holdes unna offentlig debatt. Man må spørre hvorfor?

Det skal koste noe å bryte loven. Hvorfor gjelder ikke det for staten selv?

Byråkrater som serie-lovbrytere

Kommentar
Harald Stanghelle
Redaktør

Massiv systemsvikt og hyppige lovbrudd.

Det er viktige stikkord for rapporten riksrevisor Per-Kristian Foss nå har overlevert Stortinget. For første gang har nasjonalforsamlingens eget kontrollorgan systematisk gjennomgått hvordan departementer og statlige virksomheter praktiserer lovpålagt innsyn og ryddig arkivering.

Redsel for åpenhet
Fasiten er like klar som avslørende:

I det norske byråkratiet er det en kultur for forsiktighet og en redsel for åpenhet for

dokumenteres det at arkivering i departementer og statlige virksomheter er mangelfull. At krav om innsyn ikke behandles seriøst nok. At forhåndsmottak av dokumenter fra offentlighet brukes uten rettslig holdbart grunnlag. At det i viktige enkeltsaker er feil journalføring og mangelfull arkivering. At vurderingene om såkalt merinnsyn ofte svikter. Og at kravet om løpende journalføring i hovedsak ikke oppfylles.

Det er intet mindre enn et avslørende generaloppgjør med en departemental ukultur og en råtten praksis. Det bør ryste lovgiverne i Stortinget.

For dette betyr at kontroversielle saker aktivt skjules for åpen debatt. Det betyr også at det er store hull i det kollektive minnet statens egne arkiver representerer. Og det betyr at folk flest feilbehandles når det klages over manglende innsyn.

Pinlig og alvorlig
Alvoret i dette illustreres ved at Riksrevisjonen utpeker Justisdepartementet som den store vinneren. Man skulle tro da

nr kr 12. Bestill på ap.no/abo

tra k av mill. ner dt ult

ratet har ikke okumenter lse av prestisje- kstraforbruk ioner.

• SIDE 6-7

Hvordan identifiserte vi risikoen?

- Nedenfra og opp
- Satte sammen indikasjoner på svakheter innenfor arkivering, journalføring og åpenhet – spin-off fra andre revisjoner
- Inspirasjon fra en internrevisjon som hadde gjennomført en revisjon av praktisering av offentlighetsloven i egen virksomhet
- Innhente interne og eksterne vurderinger
- Støtte fra toppledelsen – Per-Kristian Foss signaliserte at han var opptatt av åpenhet i forvaltningen

Sektoranalyse for planperioden 2015–2016				
Problembeskrivelse [☒]	Mål og krav [☒]	Virkemidler og tiltak [☒]	Vurdering av problem og indikasjoner på svakheter i forvaltningen [☒]	Konklusjon [☒]

